

KAPITAŁ LUDZKI
NACJONALNA STRATEGIA SPRAWNOŚCI

Lewiatan

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Lewiatan

ZACHODNIOPOMORSKIE - mocne i słabe strony sektora MSP. Szanse i zagrożenia rozwojowe.

Prezentacja wyników badania

„Monitoring sektora MSP w latach 2010-2012” przygotowanego przez PKPP Lewiatan, finansowanego z funduszy europejskich z EFS. Realizacja wywiadów – CBOS.

Badanie przeprowadzone w okresie 15 czerwca-15 września 2011r. na losowej próbie 1500 MSP.

Szczecin, 28 października 2011

Małgorzata Starczewska-Krzysztozek

mkrzysztozek@pkpplewiatan.pl

Lewiatan

głos**biznesu**

ZACHODNIOPOMORSKIE MSP

MOCNE STRONY

- Pozytywna ocena możliwości rozwojowych branż, w których ZP działają.
- Dostrzeganie znaczenia Wspólnego Rynku UE dla działalności firm.
- Relatywnie wysoka zdolność konkurowania ceną, jakością, nowatorstwem oraz promocją i dystrybucją.
- Relatywnie wysoka skłonność do eksportu.
- Oparcie budowy pozycji konkurencyjnej na jakości produktów oraz jakości obsługi klienta.
- (w kryzysie) Relatywnie niski poziom zadłużenia.
- Duże znaczenie inwestycji w pracowników.

SŁABE STRONY

- Nastawienie na działalność w krótkim okresie.
- Bardzo niska skłonność do innowacji. Utożsamianie innowacji z wysokim ryzykiem.
- Relatywnie niska skłonność do budowania działalności w oparciu o strategię. Koncentracja na działalności operacyjnej.
- Relatywnie niska skłonność do inwestycji.
- Koncentracja na inwestycjach rozszerzeniowych, a nie modernizacyjnych.
- Relatywnie niska skłonność do korzystania z finansowania zewnętrznego, przy wyższej od przeciętnej zdolności kredytowej.
- Ponadprzeciętne „odczuwanie” ryzyk operacyjnych.
- Ponadprzeciętny poziom szarej strefy w zatrudnieniu.

AGENDA

SŁABE I MOCNE STRONY FIRM

CELE STRATEGICZNE FIRM A RYNEK

- PRZEWAGI KONKURENCYJNE FIRM
- PRIORYTETY BIZNESOWE
- APETYT NA RYZYKO INWESTYCYJNE I FINANSOWE
- RYZYKA OPERACYJNE

ZAGROŻENIA I SZANSE

- BARIERY W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
- RELACJE Z ADMINISTRACJĄ

REKOMENDACJE

Dla MSP w Polsce, w tym dla ZP MSP kluczowe jest utrzymanie się na rynku. ZP MSP w znacznie większym stopniu niż przeciętnie MSP w Polsce koncentrują się na optymalizacji działalności w celu wypracowania większego zysku.

CEL STRATEGICZNY	ZACHODNIOPOMORSKIE MSP	MSP OGÓLEM
Utrzymanie się na rynku	38,3%	39,5%
Wzrost zysku	25,9%	14,7%
Wzrost udziału w rynku	13,3%	11,0%
Wzrost sprzedaży	12,3%	20,4%
Zapewnienie pracy i dochodów sobie i rodzinie	6,2%	11,3%
Wzrost wartości rynkowej w długim okresie	1,2%	2,5%

Koncentracja na zysku jest niezrozumiała z punktu widzenia potencjału rozwoju rynku – prawie 40% ZP MSP uważa, że rynek, na którym działają, ma duży potencjał wzrostowy. To szansa na wzrost sprzedaży i wzrost udziału w rynku, a tym samym budowania silniejszej pozycji w średnim i długim okresie.

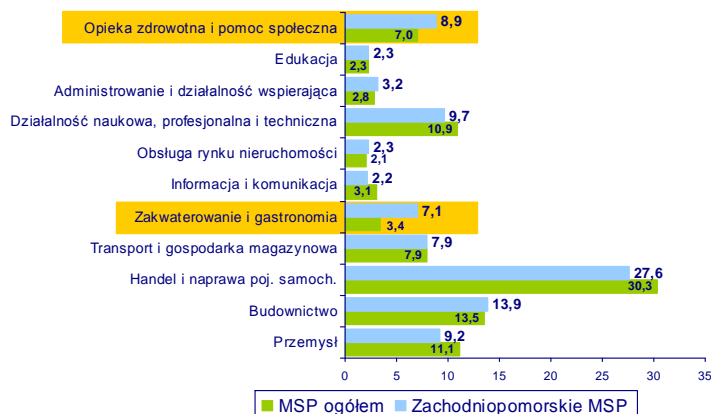
MOŻLIWOŚCI WZROSTU BRANŻY	ZACHODNIOPOMORSKIE MSP	MSP OGÓLEM
Duże, rynek stale rośnie	38,3%	33,1%
Branża osiągnęła pułap możliwości wzrostu, rynek jest ustabilizowany	34,6%	32,2%
Rynek zmniejsza się, jest to trwała, nieodwracalna tendencja	14,8%	24,1%
Trudno powiedzieć	12,3%	10,6%

Źródło: Badanie „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 5

Struktura sektorowa ZP sektora przedsiębiorstw – nastawienie na usługi dla ludności - wskazuje, że firmy upatrują możliwości wzrostu przede wszystkim w bliskości rynku niemieckiego. Z tego zapewne wynika wysoka ocena potencjału wzrostu rynku przez ZP MSP.

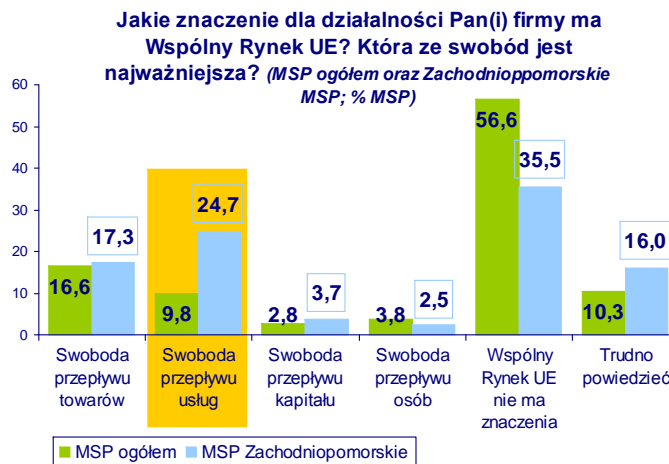
Struktura przedsiębiorstw wg sektorów gospodarki (sektor przedsiębiorstw ogółem oraz ZP sektor przedsiębiorstw; % firm)

Źródło: Działalność przedsiębiorstw niefinansowych 2009, GUS; opracowanie własne

© 2011 PKPP Lewiatan 6

Potwierdza to ocena znaczenia Wspólnego Rynku UE dla działalności firm – dla ponad 1 ZP MSP najważniejsza jest swoboda przepływu usług, gdy przeciętnie dla MSP w Polsce ma ona znaczenie dla niespełna 10% firm.

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 7

AGENDA

SŁABE I MOCNE STRONY FIRM

❑ CELE STRATEGICZNE FIRM A RYNEK

❑ PRZEWAGI KONKURENCYJNE FIRM

❑ PRIORYTETY BIZNESOWE

❑ APETYT NA RYZYKO INWESTYCYJNE I FINANSOWE

❑ RYZYKA OPERACYJNE

ZAGROŻENIA I SZANSE

❑ BARIERY W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

❑ RELACJE Z ADMINISTRACJĄ

REKOMENDACJE

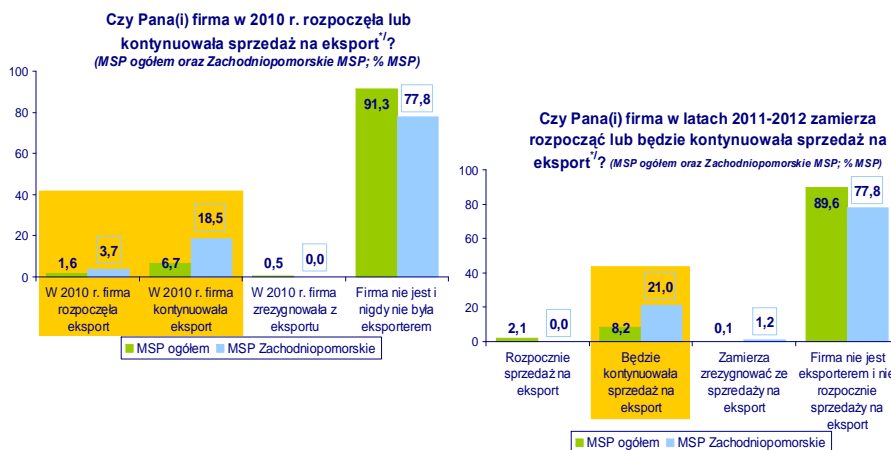
ZP MSP, porównując swoją ofertę produktową i usługową z ofertą innych firm na rynku UE, widzą swoją przewagę przede wszystkim – podobnie jak większość MSP w Polsce - w oferowanej cenie. Wysoko, znacznie powyżej średniej dla MSP w Polsce, oceniają także jakość oraz nowatorstwo swoich produktów, a także umiejętność promocji i dystrybucji.

PORÓWNANIE PRODUKTÓW Z ODPOWIEDNIKAMI SPRZEDAWANYMI NA RYNKU UE	ZACHODNIOPOMORSKIE MSP				MSP OGÓLEM			
	cena	cena	jakość	jakość	promocja i dystrybucja	promocja i dystrybucja	nowatorstwo	nowatorstwo
Bardziej atrakcyjne (% MSP)	72,2 (+9,6%)	65,9	43,0 (+59,8%)	26,9	32,9 (+89%)	17,4	30,4 (+117,1%)	14,0
Podobne (% MSP)	17,7	17,7	51,9	58,3	45,6	42,8	55,7	63,3
Mniej atrakcyjne (% MSP)	3,8	3,8	0,0	4,1	11,4	21,2	2,5	9,6
Trudno powiedzieć (% MSP)	6,3	12,7	5,1	11,8	10,1	18,5	11,4	13,2

Źródło: Badanie „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 9

Ta pozytywna ocena zdolności do konkurowania ZP MSP przekłada się na ich ponadprzeciętną skłonność do współpracy zagranicznej – prawie 3x więcej ZP MSP niż przeciętnie MSP w Polsce to eksporterzy*!

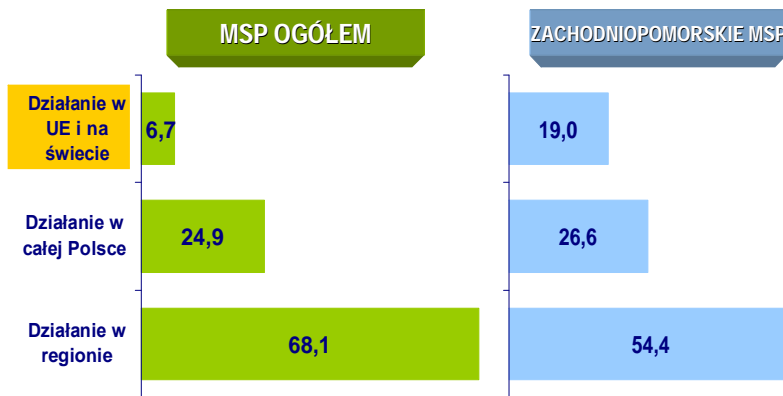

* Sprzedaż do krajów UE jest tu zakwalifikowana także jako eksport.
Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 10

Wyraźnie potwierdzają to także priorytety biznesowe ZP MSP – 3-krotnie więcej firm zachodniopomorskich niż średnia dla sektora MSP w Polsce ma zamiar działać poza Polską.

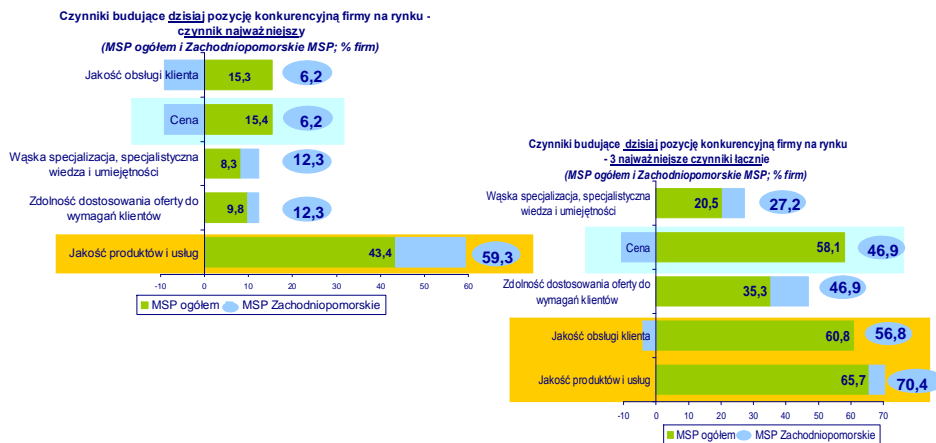
Jakie są priorytety biznesowe Pana(i) firmy
w najbliższych 2 latach (MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; %) (i)

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 11

Kluczowym czynnikiem budującym pozycję konkurencyjną ZP MSP jest jakość produktów. Znaczenie tego czynnika jest znacznie większe niż przeciętnie w MSP w Polsce. Istotnie mniejsze jest natomiast znaczenie ceny!

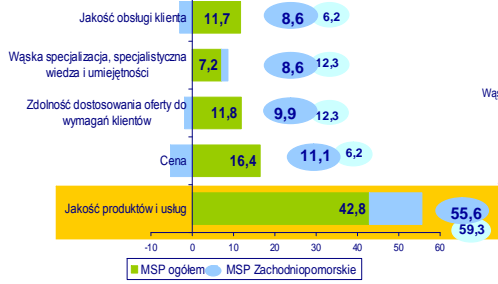

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

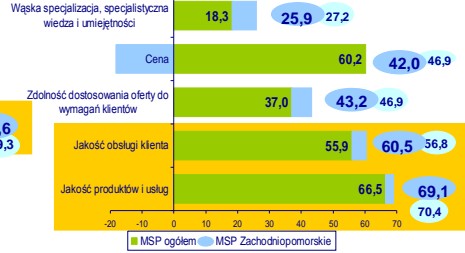
© 2011 PKPP Lewiatan 12

ZP MSP, odmiennie niż przeciętnie MSP w Polsce, nie obawiają się także, że najbliższe 2-3 lata - w efekcie osłabienia gospodarczego - wymuszą powrót do walki cenowej. Uznają jakość produktów oraz jakość obsługi klientów za najskuteczniejsze narzędzia konkurencyjne na rynku.

Czynniki, które będą budowały pozycję konkurencyjną firmy na rynku w najbliższych 2-3 latach - **czynniki najważniejsze** (MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % firm)

Czynniki budujące pozycję konkurencyjną firmy na rynku w najbliższych 2-3 latach - **3 najważniejsze czynniki łącznie** (MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % firm)

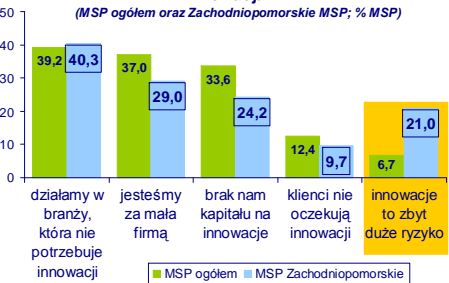
Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

Jednak innowacyjność nie stanowi o sile ZP MSP, mimo pozytywnej samooceny dokonanej przy okazji porównań do ofert produktowych konkurentów na rynku UE. ZP MSP nie akceptują bowiem zbyt wysokiego poziomu ryzyka.

Czy w latach 2008-2010 Pana(i) firma wdrożyła do praktyki innowacje?

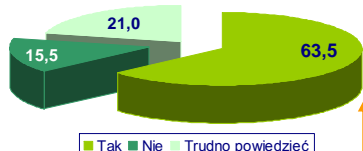
Jakie były przyczyny braku zainteresowania innowacjami?

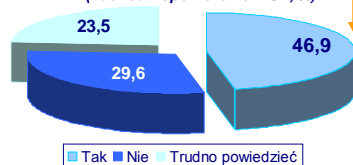
Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

Widać to wyraźnie po ocenie „przydatności” inwestycji w innowacje – o ponad 1/3 więcej MSP ogółem niż ZP MSP uznaje inwestycje w innowacje za działania przydatne. W efekcie plany dot. innowacji ma ok. 50% ZP MSP mniej niż przeciętnie MSP w Polsce.

Niezależnie od tego, czy Pan(i) firma inwestuje w innowacje, czy działania innowacyjne byłyby jej przydatne? (MSP ogółem; %)

Niezależnie od tego, czy Pan(i) firma inwestuje w innowacje, czy działania innowacyjne byłyby jej przydatne? (Zachodniopomorskie MSP; %)

Czy w latach 2011-2012 Pana(i) firma ma zamiar wprowadzić innowacje?

(MSP ogółem oraz Zachodniopomorskie MSP; % MSP)

* (px,x) – odsetek MSP ogółem i ZP MSP, które wprowadziły w latach 2008-2010 innowacje

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 15

AGENDA

SŁABE I MOCNE STRONY FIRM

- ❑ CELE STRATEGICZNE FIRM A RYNEK
- ❑ PRZEWAGI KONKURENCYJNE FIRM

PRIORYTETY BIZNESOWE

- ❑ APETYT NA RYZYKO INWESTYCYJNE I FINANSOWE
- ❑ RYZYKA OPERACYJNE

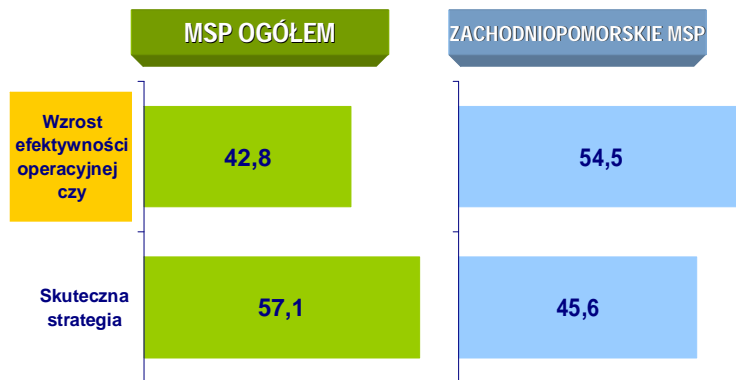
ZAGROŻENIA I SZANSE

- ❑ BARIERY W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
- ❑ RELACJE Z ADMINISTRACJĄ

REKOMENDACJE

Priorytety biznesowe ZP MSP skoncentrowane będą w najbliższych 2 latach na wykorzystywaniu szans w krótkim okresie.

Jakie są priorytety biznesowe Pana(i) firmy
w najbliższych 2 latach? (MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (ii)

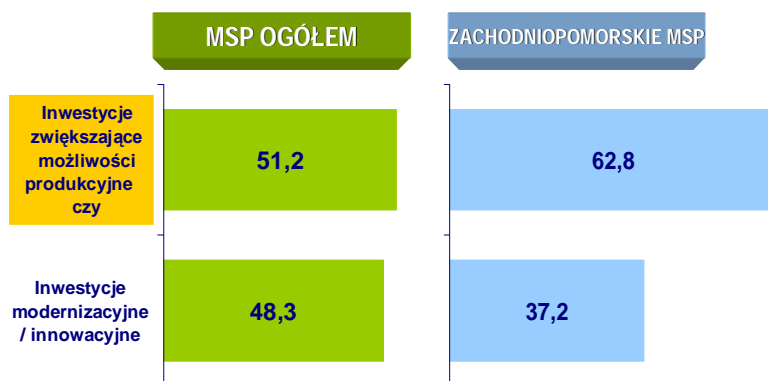

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 17

ZP MSP nie są skoncentrowane na procesach modernizacyjnych, a na prostym powielaniu posiadanych zasobów trwałych.

Jakie są priorytety biznesowe Pana(i) firmy
w najbliższych 2 latach? (MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (iii)

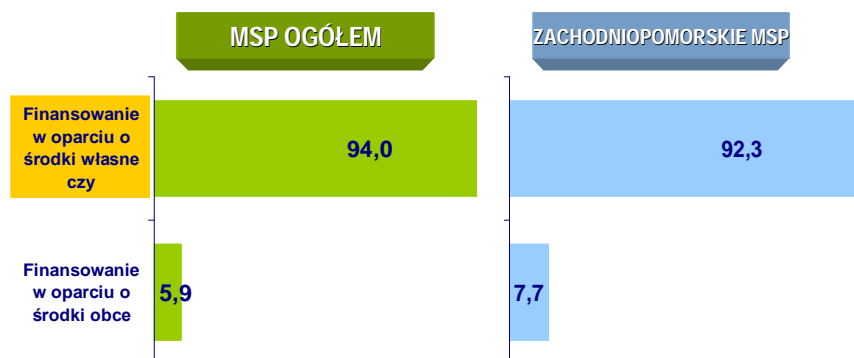

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 18

Badania potwierdzają także niską skłonność do ryzyka - ZP MSP, jak i MSP w całej Polsce, zdecydowanie preferują finansowanie własne. Niska skłonność do korzystania z dźwigni finansowej jest zaletą w okresie osłabienia gospodarczego.

Jakie są priorytety biznesowe Pana(i) firmy
w najbliższych 2 latach? (MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (iv)

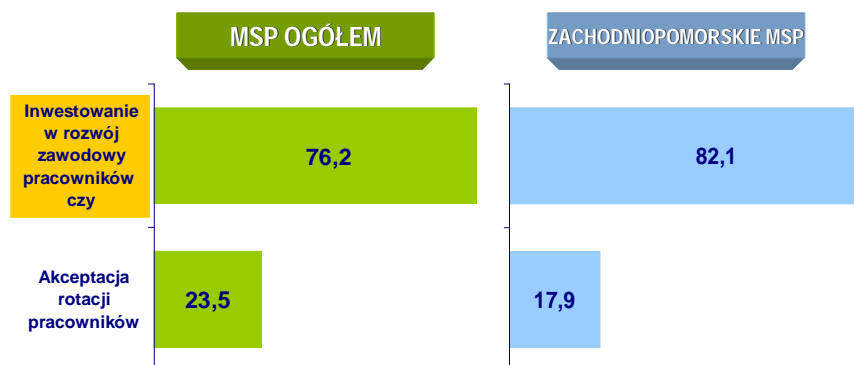

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 19

ZP MSP, jak i MSP w całej Polsce, zdecydowanie nie mają apetytu na ryzyko także w obszarze zarządzania kapitałem ludzkim – preferują inwestycje w rozwój pracowników, a nie rotację pracowników.

Jakie są priorytety biznesowe Pana(i) firmy
w najbliższych 2 latach? (MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (v)

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 20

AGENDA

SŁABE I MOCNE STRONY FIRM

- CELE STRATEGICZNE FIRM A RYNEK
- PRZEWAGI KONKURENCYJNE FIRM
- PRIORYTETY BIZNESOWE
- APETYT NA RYZYKO INWESTYCYJNE I FINANSOWE
- RYZYKA OPERACYJNE

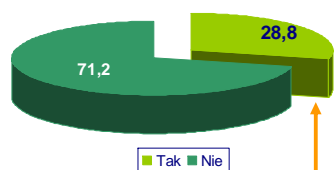
ZAGROŻENIA I SZANSE

- BARIERY W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
- RELACJE Z ADMINISTRACJĄ

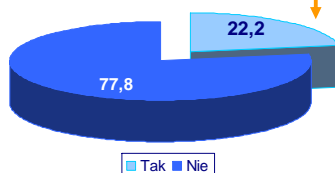
REKOMENDACJE

Generalnie MSP w Polsce nie są skłonne do inwestycji. W ZP MSP ta skłonność jest jeszcze niższa. A realizowane inwestycje nie mają zdecydowanie modernizacyjnego charakteru. Jednak ważną inwestycją, którą realizuje blisko 30% ZP MSP są szkolenia pracowników.

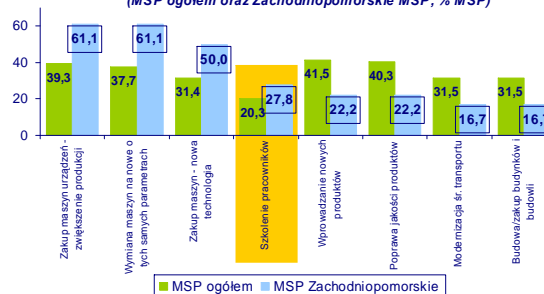
Czy Pana(i) firma realizuje/planuje inwestycje w 2011 r.? (MSP ogółem; %)

Czy Pana(i) firma realizuje/planuje inwestycje w 2011 r.? (Zachodniopomorskie MSP; %)

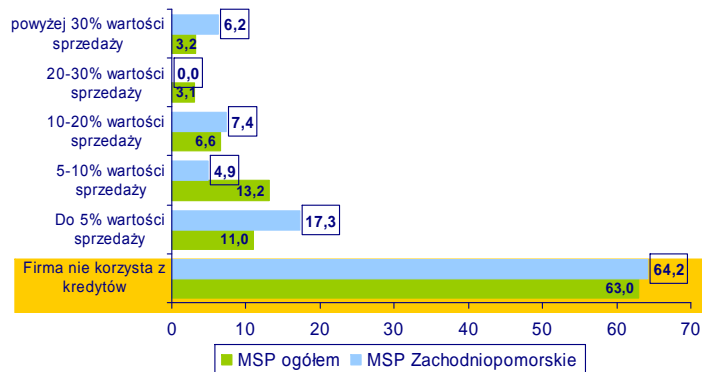

W co zamierza inwestować/inwestuje Pana(i) firma w 2011 r.? (4 najważniejsze obszary łącznie) (MSP ogółem oraz Zachodniopomorskie MSP; % MSP)

(Także) generalnie MSP nie korzystają z finansowania zewnętrznego – blisko 2/3 MSP w Polsce i ZP MSP w ogóle nie korzysta z kredytów. A jeżeli już – to poziom zadłużenia w relacji do wartości sprzedaży jest bardzo niski.

Przeciętny udział kredytów krótko- i długoterminowych w wartości sprzedaży firmy
(MSP ogółem oraz Zachodniopomorskie MSP; % MSP)

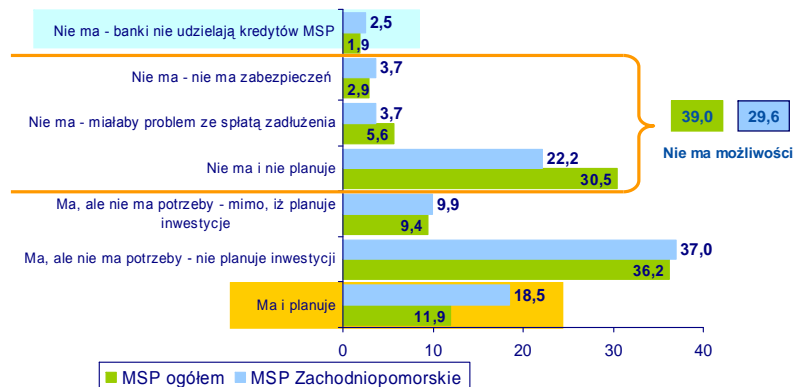
Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 23

Nie oznacza to, że ZP MSP zupełnie nie mają apetytu na ryzyko finansowe, na korzystanie z dźwigni finansowej – blisko 20% ZP MSP ma możliwość zaciągnięcia kredytu długoterminowego i zamierza z niej skorzystać, a kolejne 47% ma możliwość, ale nie ma potrzeby (2/3 ZP MSP).

Co ciekawe – przyczyną niskiego poziomu zadłużenia nie jest negatywny stosunek banków do MSP.

Czy firma ma możliwość zaciągnięcia lub zwiększenia zadłużenia długoterminowego? (MSP ogółem oraz Zachodniopomorskie MSP; % MSP)

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 24

AGENDA

SŁABE I MOCNE STRONY FIRM

- ❑ CELE STRATEGICZNE FIRM A RYNEK
- ❑ PRZEWAGI KONKURENCYJNE FIRM
- ❑ PRIORYTETY BIZNESOWE
- ❑ APETYT NA RYZYKO INWESTYCYJNE I FINANSOWE
- ❑ RYZYKA OPERACYJNE

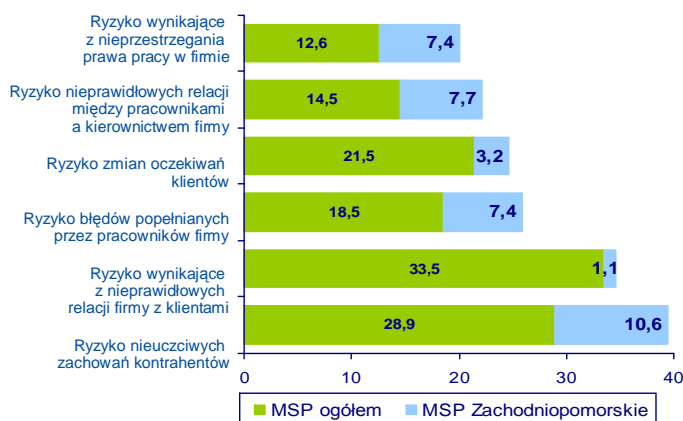
ZAGROŻENIA I SZANSE

- ❑ BARIERY W DZIAŁALNOŚCI GSOPODARCZEJ
- ❑ RELACJE Z ADMINISTRACJĄ

REKOMENDACJE

Dla MSP w Polsce największym ryzykiem są nieprawidłowe relacje firmy z klientami. Dla ZP MSP – nieuczciwe zachowania kontrahentów. Znacznie więcej ZP MSP identyfikuje ryzyka operacyjne i znacznie silniej je postrzega niż przeciętnie MSP w Polsce.

Jakie ryzyka operacyjne występują w działalności Pana(i) firmy? (bardzo wysokie i wysokie ryzyko łącznie)
(MSP ogółem oraz Zachodniopomorskie MSP; % MSP)

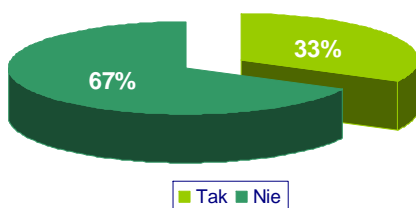

Istotnym ryzykiem dla MSP jest skala działania szarej strefy. Przeciętnie w sektorze MSP w Polsce, w opinii przedsiębiorców, 1/3 firm ukrywa obroty.

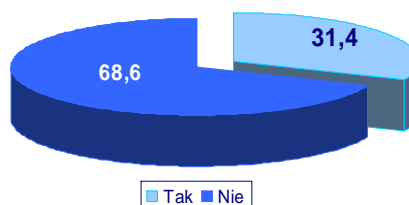
ZP MSP skalę ukrywania obrotów w swoich branżach oceniają poniżej przeciętnej.

Jaki, Pana(i) zdaniem, przeciętny poziom obrotów w Pana(i) branży ukrywany jest przed urzędem skarbowym?
(MSP ogółem oraz Zachodniopomorskie MSP; % MSP)

Ukrywane obroty; % MSP ogółem

Ukrywane obroty, % ZP MSP

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

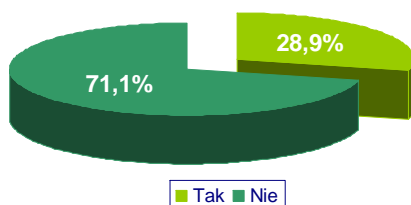
© 2011 PKPP Lewiatan 27

Przeciętnie w sektorze MSP w Polsce, w opinii przedsiębiorców, w szarej strefie pracuje ok. 29% zatrudnionych.

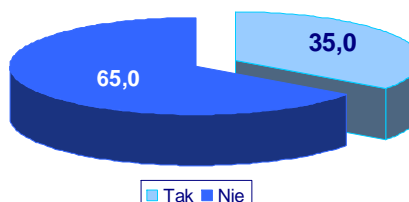
ZP MSP uważają, że skala szarej strefy w zatrudnieniu jest o ponad 20% większa.

Jaki, Pana(i) zdaniem, jest poziom zatrudnienia w szarej strefie w branży, w której działa Pana(i) firma (przeciętnie)?
(MSP ogółem oraz Zachodniopomorskie MSP; % MSP)

Ukrywane zatrudnienie; % MSP ogółem

Ukrywane zatrudnienie, % ZP MSP

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 28

ZACHODNIOPOMORSKIE MSP

MOCNE STRONY

- Pozytywna ocena możliwości rozwojowych branż, w których ZP działają.
- Dostrzeganie znaczenia Wspólnego Rynku UE dla działalności firm.
- Relatywnie wysoka zdolność konkurencji ceną, jakością, nowatorstwem oraz promocją i dystrybucją.
- Relatywnie wysoka skłonność do eksportu.
- Oparcie budowy pozycji konkurencyjnej na jakości produktów oraz jakości obsługi klienta.
- (w kryzysie) Relatywnie niski poziom zadłużenia.
- Duże znaczenie inwestycji w pracowników.

SŁABE STRONY

- Nastawienie na działalność w krótkim okresie.
- Bardzo niska skłonność do innowacji. Utożsamianie innowacji z wysokim ryzykiem.
- Relatywnie niska skłonność do budowania działalności w oparciu o strategię. Koncentracja na działalności operacyjnej.
- Relatywnie niska skłonność do inwestycji.
- Koncentracja na inwestycjach rozszerzeniowych, a nie modernizacyjnych.
- Relatywnie niska skłonność do korzystania z finansowania zewnętrznego, przy wyższej od przeciętnej zdolności kredytowej.
- Ponadprzeciętne „odczuwanie” ryzyk operacyjnych.
- Ponadprzeciętny poziom szarej strefy w zatrudnieniu.

AGENDA

SŁABE I MOCNE STRONY FIRM

- CELE STRATEGICZNE FIRM A RYNEK
- PRZEWAGI KONKURENCYJNE FIRM
- PRIORYTETY BIZNESOWE
- APETYT NA RYZYKO INWESTYCYJNE I FINANSOWE
- RYZYKA OPERACYJNE

ZAGROŻENIA I SZANSE

- BARIERY W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
- RELACJE Z ADMINISTRACJĄ

REKOMENDACJE

ZACHODNIOPOMORSKIE MSP

SZANSE

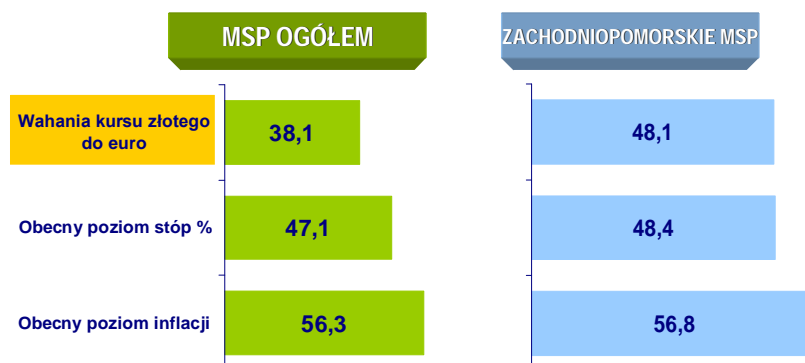
- ❑ Dobre warunki dostępu do zewnętrznego finansowania.
- ❑ Relatywnie skuteczne działania na rzecz wspierania rozwoju MSP ze strony władz lokalnych.
- ❑ Relatywnie dobra współpraca z instytucjami administracji lokalnej.
- ❑ Relatywnie dobra działalność lokalnych instytucji wdrażających środki unijne.

ZAGROŻENIA

- ❑ Wahania kursu złotego do euro.
- ❑ Wysoki poziom inflacji.
- ❑ Trudności w dochodzeniu należności.
- ❑ Wysokość stawek podatku VAT i podatku dochodowego oraz nieprzejrzystość systemu podatkowego.
- ❑ Nieelastyczne prawo pracy i niewystarczająco elastyczne istniejące formy zatrudnienia.
- ❑ Biurokracja i koszty z nią związane, znacznie obciążające kierownictwo MSP.
- ❑ Słaba współpraca ZUS z przedsiębiorstwami.

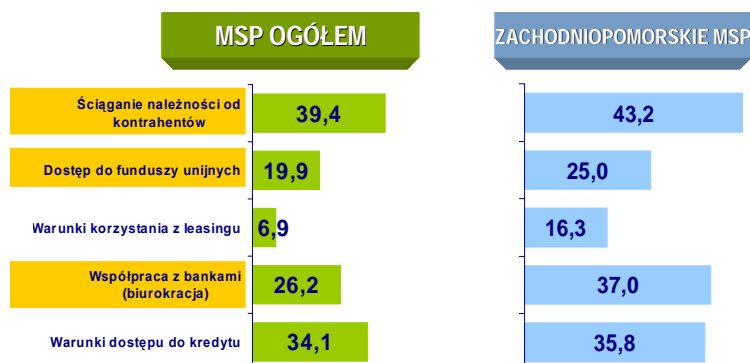
ZP MSP znacznie silniej niż przeciętnie MSP w Polsce odczuwają wahania kursu złotego do euro. To efekt znacznie wyższej ekspozycji ZP MSP na ryzyko kursowe ze względu na ich większy udział (liczba MSP) w obrocie międzynarodowym.

Czynniki wpływające na możliwość rozwoju firmy i jej sytuację ekonomiczną - utrudnienie, utrudnienie w dużym stopniu
(MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (i)

ZP MSP zdecydowanie gorzej niż przeciętnie MSP w Polsce oceniają dostęp do finansowania – gorzej współpracuje im się z bankami, z firmami leasingowymi, za trudny uznają dostęp do funduszy unijnych. Większym problemem jest także ściąganie należności od kontrahentów.

Czynniki wpływające na możliwość rozwoju firmy i jej sytuację ekonomiczną - utrudnienie, utrudnienie w dużym stopniu
(MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (ii)

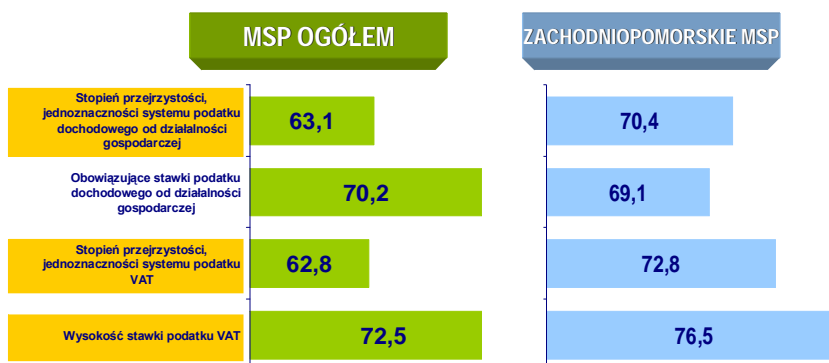

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 33

ZP MSP znacznie silniej niż przeciętnie MSP w Polsce odczuwają nieprzejrzystość systemu podatków pośrednich i bezpośrednich. Silniej także odczuwają negatywny wpływ na ich działalność wysokości podatku VAT.

Czynniki wpływające na możliwość rozwoju firmy i jej sytuację ekonomiczną - utrudnienie, utrudnienie w dużym stopniu
(MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (iii)

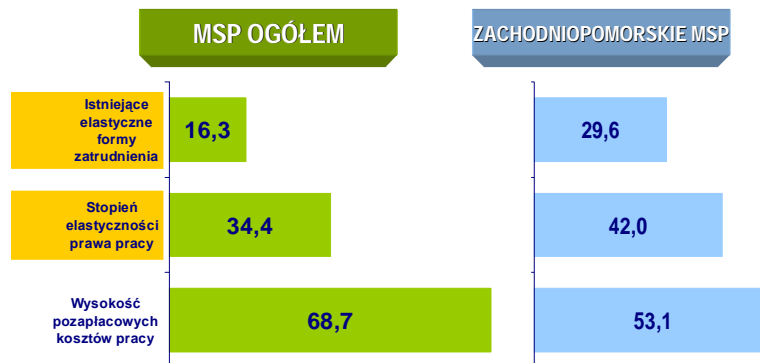

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 34

ZP MSP wyraźniej niż MSP w Polsce zwracają uwagę na bariery po stronie prawa pracy (elastyczność czasu i godzin wykonywania pracy) oraz bariery związane z istniejącymi elastycznymi formami zatrudnienia. Wydaje się, że ma to silny związek z relatywnie dużym udziałem firm usługowych w strukturze sektora przedsiębiorstw w Zachodniopomorskim.

Czynniki wpływające na możliwość rozwoju firmy i jej sytuację ekonomiczną - utrudnienie, utrudnienie w dużym stopniu
(MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (iv)

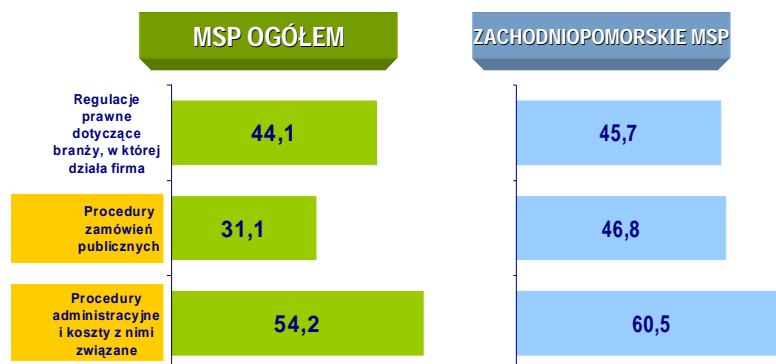

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 35

Ograniczeniem dla działalności ZP MSP jest także w stopniu ponadprzeciętnym – biurokracja i koszty z nią związane.

Czynniki wpływające na możliwość rozwoju firmy i jej sytuację ekonomiczną - utrudnienie, utrudnienie w dużym stopniu
(MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (vi)

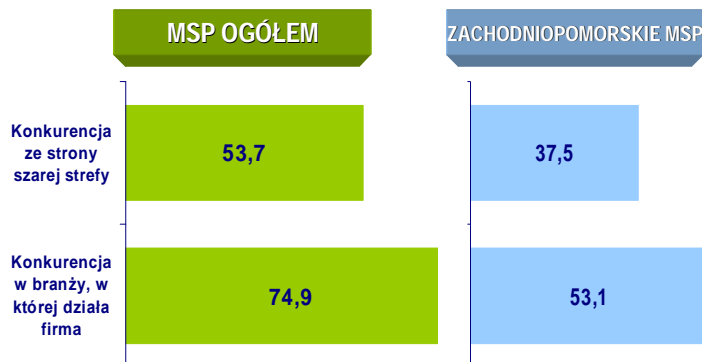

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 36

**ZP MSP radzą sobie z konkurencją lepiej niż przeciętnie MSP w Polsce.
Aczkolwiek dziwi relatywnie niewielki odsetek ZP MSP, które uznają konkurencję
ze strony szarej strefy za problem.**

**Czynniki wpływające na możliwość rozwoju firmy
i jej sytuację ekonomiczną - *utrudnienie, utrudnienie w dużym stopniu***
(MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP) (vii)

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 37

AGENDA

SŁABE I MOCNE STRONY FIRM

- ❑ CELE STRATEGICZNE FIRM A RYNEK
- ❑ PRZEWAGI KONKURENCYJNE FIRM
- ❑ PRIORYTETY BIZNESOWE
- ❑ APETYT NA RYZYKO INWESTYCYJNE I FINANSOWE
- ❑ RYZYKA OPERACYJNE

ZAGROŻENIA I SZANSE

- ❑ BARIERY W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
- ❑ RELACJE Z ADMINISTRACJĄ

REKOMENDACJE

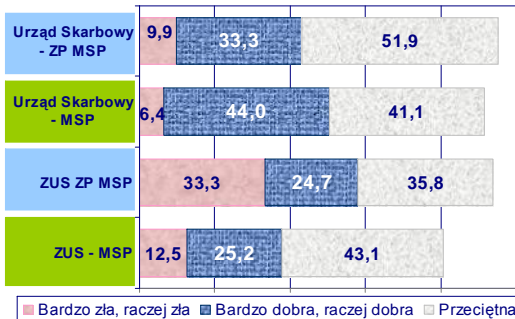
ZP MSP zdecydowanie lepiej oceniają działania władzy administracji lokalnej i centralnej na rzecz rozwoju MSP i przedsiębiorczości niż przeciętnie MSP w Polsce. Relatywnie najstabiliej oceniają rząd (najniższa ocena netto = +8,7).

OCENA DZIAŁAŃ NA RZECZ ROZWOJU MSP I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	ZACHODNIOPOMORSKIE MSP				MSP OGÓLEM			
	WSPIERAJĄ		UTRUDNIAJĄ		SĄ NEUTRALNE		TRUDNO POWIEDZIEĆ	
Władze gminy	30,9	25,0	7,4	14,1	45,7	46,1	16,0	14,7
Władze powiatu	26,0	20,6	6,2	11,7	51,9	48,0	16,0	19,7
Władze województwa	28,4	13,4	2,4	9,6	49,4	48,5	19,8	28,7
Rząd	24,7	10,7	16,0	34,0	35,8	30,1	23,5	25,1
KE	23,4	10,4	4,9	10,2	44,4	31,0	27,2	48,4

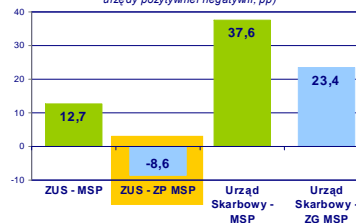
Źródło: Badanie „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

ZG MSP są znacznie bardziej krytyczne w ocenach współpracy z ZUS niż z Urzędami Skarbowymi. Generalnie niżej oceniają współpracę z tymi dwoma urzędami niż przeciętnie MSP w Polsce.

Ocena współpracy z przedsiębiorstwami pracowników ZUS i Urzędów Skarbowych (MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP)

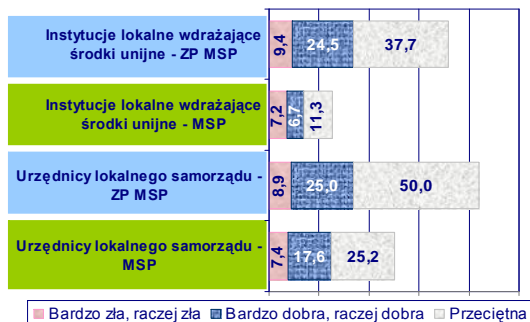
Ocena współpracy z przedsiębiorstwami pracowników ZUS i Urzędów Skarbowych - netto (różnica między odsetkiem firm, które oceniły urzędy pozytywnie i negatywnie; pp)

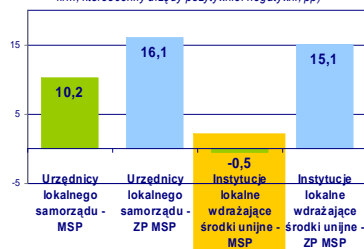
Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

Natomiast wydają znacznie lepsze oceny dotyczące współpracy z przedsiębiorstwami niż przeciętnie MSP w Polsce – instytucjom administracji lokalnej, w tym lokalnym instytucjom wdrażającym środki unijne.

Ocena współpracy z przedsiębiorstwami pracowników lokalnych instytucji administracji (MSP ogółem i Zachodniopomorskie MSP; % MSP)

Ocena współpracy z przedsiębiorstwami pracowników lokalnych instytucji administracji - netto (różnica między odsetkiem firm, które oceniły urzędy pozytywnie i negatywnie; pp)

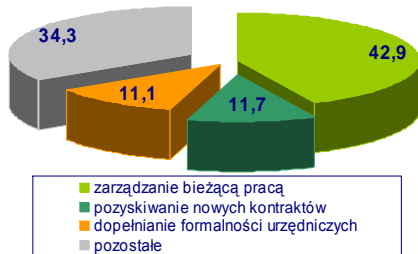

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

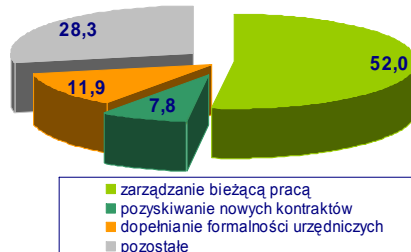
© 2011 PKPP Lewiatan 41

Nie przekłada się to jednak na zmniejszenie czasu, który kierownictwo ZP MSP musi poświęcać na dopełnianie różnych formalności urzędniczych.

Podział czasu pracy kierownictwa firmy (MSP ogółem; % czasu pracy)

Podział czasu pracy kierownictwa firmy (ZP MSP; % czasu pracy)

Uwaga: zakładając, że kierownictwo firmy pracuje 8 godz. dziennie, 11,9% czasu pracy 1 osoby oznacza 57 minut.

Źródło: „Sektor MSP w Polsce, słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia”, w ramach projektu „Monitoring kondycji sektora MSP w latach 2010-2012” współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, PKPP Lewiatan

© 2011 PKPP Lewiatan 42

ZACHODNIOPOMORSKIE MSP

SZANSE

- ❑ Dobre warunki dostępu do zewnętrznego finansowania.
- ❑ Relatywnie skuteczne działania na rzecz wspierania rozwoju MSP ze strony władz lokalnych.
- ❑ Relatywnie dobra współpraca z instytucjami administracji lokalnej.
- ❑ Relatywnie dobra działalność lokalnych instytucji wdrażających środki unijne.

ZAGROŻENIA

- ❑ Wahania kursu złotego do euro.
- ❑ Wysoki poziom inflacji.
- ❑ Trudności w dochodzeniu należności.
- ❑ Wysokość stawek podatku VAT i podatku dochodowego oraz nieprzejrzystość systemu podatkowego.
- ❑ Nieelastyczne prawo pracy i niewystarczająco elastyczne istniejące formy zatrudnienia.
- ❑ Biurokracja i koszty z nią związane, znacznie obciążające kierownictwo MSP.
- ❑ Słaba współpraca ZUS z przedsiębiorstwami.

AGENDA

SŁABE I MOCNE STRONY FIRM

- ❑ CELE STRATEGICZNE FIRM A RYNEK
- ❑ PRZEWAGI KONKURENCYJNE FIRM
- ❑ PRIORYTETY BIZNESOWE
- ❑ APETYT NA RYZYKO INWESTYCYJNE I FINANSOWE
- ❑ RYZYKA OPERACYJNE

ZAGROŻENIA I SZANSE

- ❑ BARIERY W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
- ❑ RELACJE Z ADMINISTRACJĄ

REKOMENDACJE

ZACHODNIOPOMORSKIE MSP

REKOMENDACJE

DLA MSP

- ❑ Oparcie działalności na strategiach budowanych dla średniego okresu.
- ❑ Wzrost inwestycji w innowacje.
- ❑ Przy relatywnie niskim poziomie inwestycji (osłabienie gospodarcze) koncentracja na inwestycjach modernizacyjnych.
- ❑ Podniesienie poziomu zarządzania ryzykiem w firmach, w tym ryzykiem operacyjnym.
- ❑ Rozszerzenie wykorzystania Wspólnego Rynku UE (zrozumienie znaczenia już jest dość duże).
- ❑ Zmniejszenie znaczenia rynku niemieckiego dla działalności firmy przez poszukiwanie i wykorzystywanie szans na innych rynkach, szczególnie na rynku chińskim.

DLA WŁADZ LOKALNYCH

- ❑ Ograniczenie biurokracji we współpracy z przedsiębiorstwami, uproszczenie form współpracy, elektroniczna.
- ❑ Współpraca z ZUS i innymi instytucjami działającymi w regionie w celu wypracowania poprawy obsługi przedsiębiorstw przez te instytucje.
- ❑ Stworzenie (zainicjowanie powstania) lokalnego funduszu(y) heading'owego oferującego możliwość zabezpieczeń przed ryzykiem kursowym. Szkolenia dla MSP dot. zarządzania ryzykiem walutowym.
- ❑ Stworzenie systemu wspierającego skłonność MSP do inwestycji w innowacje.

2012 - PROGNOZA

- ❑ Dynamika sprzedaży MSP spadnie, spadnie bowiem dynamika zatrudnienia i wynagrodzeń.
- ❑ MSP utrzymają koszty w ryzach (ograniczanie wzrostu zatrudnienia i wynagrodzeń).
- ❑ W prognozach inwestycji trzeba uwzględnić ich silne spowolnienie w sektorze MSP – przede wszystkim inwestycji zwiększających majątek trwały firm.
- ❑ MSP będą realizowały inwestycje modernizacyjne na ograniczoną skalę – głównym czynnikiem budującym ich konkurencyjność jest bowiem jakość produktów i usług.
- ❑ Wzrost zatrudnienia w MSP istotnie osłabnie. Mikrofirmy mogą nawet zmniejszyć zatrudnienie. Osłabnie wzrost zatrudnienia w przemyśle i w budownictwie.
- ❑ Osłabnie także wzrost wynagrodzeń – szczególnie w mikrofirmach. Średnie firmy będą zwiększały wynagrodzenia, ale wolniej niż w 2011r.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ.

Małgorzata Starczewska-Krzysztozek
mkrzysztozek@pkpplewiatan.pl